

Mesto: Bratislava
Mestská časť: Bratislava-Staré mesto
Adresa: Šulekova ul.
Cintorín: Cintorín Kozia brána
Umiestnenie: sektor I./hrob č.106

Meno zosnulého: **Ludwig Christian(1901-1967)**

Názov pamätihodnosti: náhrobník

Charakteristika: hrob umelecko – remeselne hodnotný, hrob pamätný

Typ pamätihodnosti: kategória 1A – hmotná nehnuteľná

Číslo v zozname pamätihodností MČ St. M.: nie je evidovaný

Popis:

Náhrobník z čiernej žuly má tvar kamenného kríža osadeného v hranolovitom podstavci. Náhrobník je súčasťou radu krýpt pri cintorínskom múre. Hrobové miesto je vymedzené krásnou kovanou mrežou. Súčasťou hrobového miesta sú aj mramorové tabuľky s menami ďalších zosnulých, rodiny Andrassy a Ludwig.

Autor: -
Materiál: kameň
Jazyk: nemecký
Stav: dobrý (po obnove)

Osobnosť:

Christian Ludwig (*1901 Bratislava-+1967Linz) - architekt

bol významný predstaviteľ slovenskej medzivojnovnej architektúry. Ludwigove stavby, ktoré sa radia k vrcholným dielam funkcionalizmu na Slovensku, sú dôležitou súčasťou architektonického obrazu Bratislavy. Pochádzal so starej evanjelickej rodiny, manželstvo rodičov však bolo zmiešané - matka Aurora bola katolíčka. Architektúru absolvoval v Mníchove roku 1925. Potom až do roku 1928 pôsobil v bratislavskom ateliéri Wimmer-Szonyi. Od roku 1928 pôsobil ako samostatný architekt v úzkej spolupráci s Augustínom Danielisom. V roku 1945 aj s rodinou odišiel do Rakúska, kde sa usadil v Linzi. Tam si otvoril vlastnú projekčnú kanceláriu, kde pracoval na významných projektoch vodných diel či priemyselných areálov. Do rodného mesta sa už nevrátil. Takmer štyridsať rokov po smrti (v roku 2004) boli jeho telesné ostatky prevezené do Bratislavy a uložené do rodinnej krypty (vedľa svojej manželky a rodičov) na Cintoríne pri Kozej bráne.

Dielo Christiana Ludwiga je príkladom osobitej interpretácie modernej architektúry; nikdy neopustil overené tradičné hodnoty. Architektúra v jeho chápaní a cítení nebola technickým, ale najmä umeleckým dielom.

Dvadsiate a tridsiate roky sú jeho najvýznamnejším obdobím, keď v Bratislave navrhol desiatky obytných a obchodných domov.

- **Obchodný a obytný dom Manderla (1935 Námestie SNP)** - Jej výstavbu inicioval bratislavský podnikateľ Rudolf Manderla po svojom návrate z USA. Konštrukčne je vežiak železobetónovým skeletom. Po piate poschodie je ošemosový, vyššie (až po desiate poschodie) štvorosový. V prízemí dom vytvára moderný variant podpalubia a zakrivenú pasáž so vstupmi do menších prevádzok. Ide o prvú výškovú budovu na Slovensku.
- **Obchodný dom Dunaj (Námestie SNP)** - Na obchodnom dome Brouk a Babka - dnešný Dunaj (1936), Ludwig progresívne aplikoval železobetónový skelet s voľným pôdorysom a súvislým pásom presklenení. Objekt sa radí k špičkovým dielam funkcionalizmu na Slovensku ako aj k osobitnému vrcholu Ch. Ludwiga. Nachádza sa v kompaktnej zástavbe na námestí SNP v Bratislave, ktoré v tom čase prežívalo stavebnú konjunktúru.

- **Café Regina** (Hurbanovo námestie) - rovnako známou stavbou sa stal aj polyfunkčný objekt známy ako *Café Regina* (1937) na Hurbanovom námestí v Bratislave. Dom bol navrhnutý ako polyfunkčný s ordináciami lekárov, bytmi, kaviarňou a predajnými plochami.
- tzv. **Lutherov dom** (Palisády č. 46 - 48) - rozľahlá budova v dolnej časti ulice, známa reliéfnymi portrétmi významných predstaviteľov evanjelickej cirkvi na priečelí (od sochára Alojza Rigeleho), vznikla podľa Ludwigovho projektu (v spoupráci s architektom Augustínom Danielisom) v rokoch 1931 - 1932.
- **Radnica v Prievoze** s reliéfmi od sochára Rigeleho.

Literatúra a pramene:

- http://www.cintoriny.sk/cintorin/mapa.php?prve=1&ID_Obec=167&ID_Cintorin=76&MAX_BODY_X=1920&MAX_BODY_Y=1040
- Zoznam hnutelných kultúrnych pamiatok, ktoré sa navrhujú zapísať do Štátneho zoznamu hnutelných pamiatok – cintorín Kozia brána (spracoval: MSPSOP, 3/1977, archív MÚOP)
- Návrh zásad pamiatkovej ochrany pri úprave Evanjelického cintorína pri Kozej bráne na park (spracoval: MSPSOP, 3/1977, archív MÚOP) + fotodokumentácia stavu cintorína (70.-80.-roky 20.stor., foto: V. Kamenická – archív MÚOP)
- Aktualizačné listy pamiatkového objektu (spracoval: P.Buday, PÚ SR, 06/2009)
- Cintorín Kozia brána – účelová mapa cintorína (vyhotovil Topset Stupava pre Marianum v r.1996, mierka 1:300)
- https://sk.wikipedia.org/wiki/Christian_Ludwig

Spracoval: PhDr. Jana Hamšíková MÚOP

Autor fotodokumentácie: PhDr. Jana Hamšíková

Dátum: 8/2017

Cintorín Kožia brána – účelová mapa cintorína

(vyhotovil Topset Stupava pre Marianum v r.1996, mierka 1:300)

